

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตร การทำปุ๋ยอินทรีย์จำนวน ๖ ชั่วโมง
ด้านกลุ่ม เกษตรกรรม

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางมูลนาก สำนักงาน สกร.จังหวัดพิจิตร

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็ง ให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๒๕๕๕ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปีที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เถ่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้าน ต่างๆ มุ่งพัฒนาค้นไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชน มีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีความสามารถแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและ ประเทศชาติอาชีพด้านเกษตรกรรม นับเป็นอาชีพหลักของเกษตรของประเทศ และผลผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่ใช้ ปุ๋ยเคมีเป็นหลัก เนื่องจากหาซื้อได้ง่ายใช้แล้วเห็นผลรวดเร็วแต่ในระยะยาวส่งผลให้ดินเสื่อมโทรมรวมทั้งผลกระทบต่อ ด้านสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของผู้บริโภค การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งผลิตจาก สารธรรมชาติ เป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้ปุ๋ยเคมี และการทำปุ๋ยอินทรีย์ และสามารถทำเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้กับประชาชนได้อีกอาชีพหนึ่ง กศน.อำเภอบางมูลนาก จึงจัดทำหลักสูตรวิชา การทำปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนลดรายจ่าย และมีทักษะในการทำปุ๋ยอินทรีย์ นี้ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางมูลนาก มีหลักการดังนี้

๑.เป็นการจัดหลักสูตรด้านเกษตรกรรม ที่มีความยืดหยุ่นด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล โดยบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชนในด้านคือศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ศักยภาพของ พื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิประเทศ ศักยภาพด้าน ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิต และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์

๒.การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายประชาชนผู้ไม่ มีอาชีพ หรือผู้ที่มีอาชีพแต่ต้องการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

๓. เป็นการส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์สามารถลดรายจ่าย ในการทำเกษตรกรรมได้อย่างมีคุณธรรม

เป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

- จำนวน ๖ ชั่วโมง
- ภาคทฤษฎี ๒ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ ๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำปุ๋ยอินทรีย์	๑.อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ได้ ๒.วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ได้ ๓.สำรวจทรัพยากรในการทำปุ๋ยอินทรีย์ที่มีในชุมชนได้ ๔.บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๑.๒ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๑.๓ การสำรวจทรัพยากรในการทำปุ๋ยอินทรีย์ที่มีใน ชุมชน ๑.๔ ทิศทางในการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบ อาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๑.๒ สำรวจทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ที่มีในห้องถิน ๑.๓ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มและสรุปองค์ความรู้ ๑.๔ ครูผู้เรียนและผู้รู้ร่วมกันอภิปรายทิศทางการความก้าวหน้าและพัฒนาอาชีพการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ฯลฯโดยคำนึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติความคุ้มค่าและความต้องการของตลาด	๑ ชั่วโมง	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒. ทักษะการประกอบอาชีพ การทำปุ๋ยอินทรีย์	๑.อธิบายเกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์ประเภทต่างๆได้ ๒.จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และโรงเรือนในการทำปุ๋ยอินทรีย์ได้ ๓.อธิบายขั้นตอนและสามารถปฏิบัติการทำปุ๋ยอินทรีย์สูตรต่างๆได้ ๔.ให้คำแนะนำและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ได้อย่างถูกต้อง ๕.เก็บและรักษาคุณภาพปุ๋ยอินทรีย์ได้	๒.๑ ประเภทของปุ๋ยอินทรีย์ ๒.๒ วัสดุ อุปกรณ์ โรงเรือนในการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๒.๓ ขั้นตอนการทำ ปุ๋ยอินทรีย์ และแก ปฏิบัติทำปุ๋ยอินทรีย์ สูตรต่างๆ ๒.๔ การทำปุ๋ยอินทรีย์ไปใช้ ๒.๕ วิธีการจัดเก็บ และรักษาคุณภาพปุ๋ยอินทรีย์	๒.๑ ศึกษาเอกสารใบความรู้เกี่ยวกับประเภทคุณสมบัติและการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๒.๒ วิทยากร/ภูมิปัญญาให้ความรู้ภาคปฏิบัติ ๒.๓ เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ โรงเรือน ๒.๔ ปฏิบัติการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๒.๔ ปฏิบัติการนำปุ๋ยอินทรีย์ไปใช้การจัดเก็บ และรักษาคุณภาพ ๒.๕ จัดบันทึกผลการเรียนรู้และนำเสนอผลการเรียนรู้ ๒.๖ วิทยากร/ภูมิปัญญาตรวจสอบผลงานให้ข้อเสนอแนะ ๒.๗ สรุปองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง		๑ ชั่วโมง
๓. การบริหารจัดการอาชีพ การทำปุ๋ยอินทรีย์	๑.วางแผนควบคุมคุณภาพการผลิตและออกแบบการบรรจุปุ๋ยอินทรีย์ได้ ๒.จัดทำฐานข้อมูลลูกค้าที่เป็นปัจจุบันได้ ๓.วางแผนและปฏิบัติการกระจายสินค้าและประชาสัมพันธ์ได้ ๔.วิเคราะห์ตามต้องการในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ได้ ๕.บันทึกข้อมูลต้นทุนกำไรได้ ๖.ประกอบอาชีพการทำ	๓.๑ การควบคุมการผลิตและบรรจุภัณฑ์-เทคนิคการเพิ่มประสิทธิภาพปุ๋ยอินทรีย์บรรจุภัณฑ์ ๓.๒การจัดการตลาด-การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า -การกระจายสินค้า -การประชาสัมพันธ์ ๓.๓การวิเคราะห์ศักยภาพในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ -ความต้องการในการใช้	๓.๑ ศึกษาดูงานสถานประกอบการทางการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ศึกษาประเด็นการควบคุมคุณภาพการผลิตบรรจุภัณฑ์และการตลาด ๓.๒ วิทยากร/ภูมิปัญญาให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการตลาดการประกอบอาชีพ การทำปุ๋ยอินทรีย์ ๓.๓ ฝึกปฏิบัติจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า แผนการกระจายสินค้าและการประชาสัมพันธ์		๒ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	ผู้ป่วยอินทรีด้วยความ ซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อ ชุมชนและสังคม	ผู้ป่วยอินทรี -การบันทึกข้อมูลต้นทุน -กำไร -การแข่งขันใน การตลาดผู้ผลิตผู้ป่วย อินทรี ๓.๔คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้ ประกอบอาชีพการทำ ผู้ป่วยอินทรี	๓.๔ฝึกปฏิบัติ วิเคราะห์ ความต้องการของผู้ใช้ผู้ป่วย อินทรีการจดบันทึกต้นทุน กำไรและศึกษาสภาวะการ แข่งขันในตลาดผู้ป่วยอินทรี ๓.๔ นำเสนอผลการ ฝึกปฏิบัติเพื่อแลกเปลี่ยนเรียน รู้ กับกลุ่ม ๓.๖วิทยากร/ภูมิปัญญา ให้ คำแนะนำ เสนอแนะ ๓.๗ สรุปองค์ความรู้ เรื่อง ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการอาชีพ การทำผู้ป่วยอินทรี เพื่อ เตรียมเสนอโครงการและ แผนการประกอบอาชีพการ ทำผู้ป่วยอินทรี		

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔.โครงการ การประกอบ อาชีพการทำ ปุ๋ยอินทรีย์	๑.บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพได้ ๒.บอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพได้ ๓.บอกองค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ ๔.อธิบายความหมายของ องค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ ๕.อธิบายลักษณะการ เขียนโครงการที่ดีตาม องค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ ๖.เขียนโครงการในแต่ละ องค์ประกอบให้เหมาะสม และถูกต้องได้ ๗.ประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้อง ของโครงการอาชีพได้	๔.๑ ความสำคัญของ โครงการการประกอบ อาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๔.๒ ประโยชน์ของ โครงการการประกอบ อาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๔.๓ องค์ประกอบ ของโครงการการ ประกอบอาชีพการทำ ปุ๋ย อินทรีย์ ๔.๔ การเขียน โครงการการประกอบ อาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๔.๕ การประเมิน ความเหมาะสมและ สอดคล้องของ โครงการการประกอบ อาชีพการทำ	๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพประโยชน์ของโครงการ อาชีพองค์ประกอบของ โครงการอาชีพแล้วจัด กิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความ คิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดใน การดำเนินกิจกรรมการ เรียนรู้ ๔.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระ ข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการ อาชีพที่ดีเหมาะสม และ ถูกต้องพร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทาง ในการเขียนโครงการอาชีพที่ ดีเหมาะสม และถูกต้อง ๔.๓ จัดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการเขียนโครงการ อาชีพ ๔.๔ กำหนดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพ ๔.๕ จัดให้ผู้เรียนปรับปรุง โครงการอาชีพให้มีความ เหมาะสมและถูกต้อง ๔.๖ กำหนดให้ผู้เรียนเขียน โครงการอาชีพของตนเอง เพื่อ เสนอขอรับการ สนับสนุน งบประมาณ ดำเนินงานอาชีพ และใช้ใน การดำเนินการ ประกอบ อาชีพต่อไป		๑ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๕. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	๕.๑ สามารถบริหารการทำงานทำปุ๋ยอินทรีย์ได้ - การควบคุมคุณภาพ - การลดต้นทุนการผลิต ๕.๒ สามารถจัดการการตลาดในการผลิตผลิตภัณฑ์ได้ - ทำฐานข้อมูล - การจำหน่ายการทำงานทำปุ๋ยอินทรีย์ไปสู่ผู้บริโภค ๕.๓ สามารถจัดการความเสี่ยงได้ ๕.๔ ครูและผู้เรียนสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒ ๓ ๔ ได้	๕.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำงานทำปุ๋ยอินทรีย์ - การจัดการควบคุมคุณภาพในการการทำงานทำปุ๋ยอินทรีย์ - การลดต้นทุนในการทำการทำงานทำปุ๋ยอินทรีย์ ๕.๒ การจัดการตลาดในการการทำงานทำปุ๋ยอินทรีย์ - การทำฐานข้อมูลลูกค้า - การจำหน่ายการทำงานทำปุ๋ยอินทรีย์ ๕.๓ คำนวณความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ๕.๔ การถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒ ๓ ๔	๕.๑ การบริหารจัดการ จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ - สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและทุนต่าง ๆ - การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ - ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม ๕.๒ การบริหารจัดการตลาดจัดให้ผู้เรียนศึกษา - ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาด ๕.๓ ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ๕.๔ ครูและผู้เรียนร่วมกันถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒ ๓ ๔	๑ ชั่วโมง	

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้/แผ่นพับ
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ปราชญ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และการจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีผลการเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินจัดการศึกษาต่อเนื่องตามเกณฑ์(แบบ กศ.ตน.๗ (๒)โดยมีคะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความพึงพอใจระดับ ดี ขึ้นไป

* หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม